

ملا فضل الدين

۱۹ ادجوبی ایل **МОЛЛА НАСРЕДИНЪ** نیمی ۱۲ نیک №۱۹

آی دیغا، اده خاطرینه آل بو بر عابباسی نی بو باو یقایه نم عوضه تول چک

آبونا قییمتی

۱۲ آیاتی . (۵۲ نسخه) - ۵ مات
 ۹ آیاتی . (۳۹ نسخه) - ۴ مات
 ۶ آیاتی . (۲۶ نسخه) - ۳ مات
 ۳ آیاتی . (۱۳ نسخه) - ۱ مات ۶۰ قېك
 ۱۲ آیاتی ۶ مات . ۶ آیاتی ۳ مات
 ۱۰ قېك . اوزك شهزاده - ۱۲ قېك

جموعه نك آدریسی:
 تفلیس، «ملا نصرالدین» اداره سی
 Г. ТИФЛИСЪ.
 РЕДАКЦІЯ ЖУРНАЛА
 „Молла Насреддинъ“
 آجیق تورك دیلمنه یازیلیمان مکتوب و مقاله
 قبول اولونماز. آدریسی ده گیشمك حتی ۳ دانه یسی
 قېكات مارقادر

۲۳ ربیع الثانی ۱۳۲۶

هر هفته نشر اولونور

۱۲ مای ۱۹۰۸

سلطانك كاغدی

سلطان عبدالحمید روسیه حکومته آپریل آیی نك ۱۴ده بو مضمونده كاغد گوندرهوب: «ر ایل بوندان ایرملی وان لایه نك حاكی لكا بازمشدی كه وان لایتهد بر پاره آدامار بر پاره نلابق مشقاره ایستورلر دوشسونلر. مثلا، وازنده كیچین ایلك ایون آیی نك دورنده بر قتر مصطفی آیدین افندی اوز قونشی لاریندن ایکی قتر رفیقینی حكومتدن اذن آلماش اوز ایوشه قوناق چایوروب و قوناق باهلیسی ایله یونلار ایله مصلحت ایوب كه وازنده هیچ اولیاسه بر مندی مکتب آچونلار و مبرندنه بر غازیته گوندرنوب اوخوسونلار.
 بو نوع اغتاشاشی یازماق ایچون وان والی سی اسلامولدان قوشون ایتمه شدی، و من بارمال محمود پاشابه امر ایله دیم كه سندیخ ساخاخ قوشونلاردان بر قدر یغوب و یونلار ایچینه بر قدرده كردردن و قولدورلادان قوتوب گیتسون وان اغتاشاشی ساخالسون.
 بو ایشرلی بیله گورنده وان ایرم لری بر یاندان قورخاق لاریندان بر یاندانده بیژلیك لریندن گونوروب بر اوجدان «قبایق لیستوق» غازیته سینه ایله هی یازدیلار كه عثمانلی حكومتی سرحدده بر ملیون قوشون یغوب كه روسیه ایله دعوا ایله سون و قافقازی آلسون.
 بو بلاجیق خبرلر پتورورغه چاتان کسی روسیه حكومتی باشلادی تشویه دوشمكه كه آی داد عثمانلی قافقازی آلاچاق، چونكه

«یایون» قورخوسی هله هیچ كسك حاشنان چخماشتی.
 ایندی من سلطان عبدالحمید بانی، جرئت ایله روسیه حكومتی ایستادیرام كه من روسیه ایله دعوا باشلامق فكریم هیچ وقت اولمبوب و اولادا بیلسنر، اوسیه كه روسیه كمی حكومت ایله باش باشه وورماق ایچون تریملی قوشون لازمدی، اوده منده بوخدر، دوغری دره باون دعواستدان سوگرا روسیه بر آز ضعیفشدی، اما دوه نه قدر اولی اولسه گنه ددی سی بر ایشتهك یولدر. یورویا حكومتی ایله دعوا ایلمك ظرافت دكل. من آز جوخ قوشونم اوخشار قولدور دستمه، یونلار كوچی بی چاره ایران اهالی سه چاتا بیلهر كه اومری سرحدنده قیقلارینه گلن ایران كند لرینی داغیدوب عورت اوشاقلاری قیردیلار، بوخسا روس قوشونلارینك قباغه چیخابه یونلارك لیاقتی بوخدر، هله من اوز باشی ساخالسام گنه بویوك غیمتدر. دنیا به معلوم، دركه من سلطان عبدالحمید تنته آییق قویاندان ایندی، نك عثمانلی مملكتی یوز قویوب بارجالانابه، بونك عده سینی بودر كه عثمانلی اهالی سی علم، فن و معارف عالمده فونشی لاردان همیشه گبری قالیلار - بوكاده ناعت بر پاره ادری قلم اولانلارده كه فرصت تابان كمی اول یازدیقلاری سوز اولوب «چریته، نهجه كه دوستلق خانه اهلی نك اولمی خواهشی «آزادلی» در.
 بو ایشرلی بیله گوردیكده من مطبوعاته اولدرجهده دشمن اولشام كه كوچهده ایکی

عثمانلی یول ایله كیچین دده من راضی اولیابه مشام اوللار «غازیته» سوزینی اوجادان دانسونلار. بر شهردن دیکر شهیره بوجنا ایله ایکی قارداشك بری برینه سلامك مکتوبی یازماقلارینه راضی اولباشام، اذن ویره مسم كه تاجرلر دكانلارده تجارت یكنا بلاری ساخلا سونلار، ماملكنك اطرافنه بر ایله حكمد چكشم كه قوش قوشلقی ایله سرحدنی كیچوب غازیته خیری گنوره یلمنر.
 خلاصه كلام، بو بر نهجه عرضی بیشتاد ایندن سوگرا خواهش ایدریم كه اسی روسیه حكومتی من سوزلیمه اعتبار ایتمه، بر نهجه قرا نسر گوندرسون گلوب من مملكتی گزوب تصدیق ایسونلر كه روسیه سرحدنده من قوشون كسكلك تدارك بوخدر، و ایندی به كسی بو بولدا داغیلان خبرلر اصل سزدلر.
 امضا: سلطان عبدالحمید.
 اداره دن: روسیه غازیته لری یازیرلار كه سلطانك تكلیفه بنه قافقازدان ایکی روس افسری تعیین اولونولار كه گیدوب عثمانلی سرحدنی گزسونلر و ایندن حالی اولونلار.
قققاز خبرلری
 ایروان - نووو بازیت محامده مرزعه كندنگ بریخود ملا سی ملا مصطفی حاجی كنج علی زاده همان كنده ساكن اولان ایران اهلی حاجی میرزا علی اكبرك جن طاسنه شك گونوروب، طاس ملا به قییم اولوب و ملا نك آغزی اگیوب.

فرس. - نشر معارف جمعیتی آجیاق ایچون زکریا بك آجاری نك واسطه سی ایله مسلمانلار عریضه سی گوندردیله كه قاضی جوشون افندی ده عربیه قول چكسون، اما قضی چابلیری عریضه قول چكمدی، و بونك عوشنده وعده وپردی كه نشر معارفك عمله كلكمی یولنده دعا ایله سون.
 باكو. - درویش رضا باكودان كو - چوب گیشك ایستور. اگر بو خار دوغری اولسه، قبه میدانی نك جماعتی باشی آجیق قلاچاق.

ظرافت

هردن بر منم خیلمه بر یله شی کلیر: «ارشاده لك ستونلارنده گوزومزه سا - تاشدی كه ایکی ایل بوندان ایرملی باكوده آجلار ایچون جمع اولونان قرخ بش مین مناكك یاریسی خرچلندی، اما یاریسی هله خرچانمبوب دورور.
 گنه ارشادك بر اوزگه نومره سنده اوخودیق كه زنگه زورده مسلمان عورتلری اوزلرینی صویه آتوب بوغولار كه بالارنك آجندان اولمكل لرینی گوزلری گورسون.
 اگر بو سوزلری غیر ملت لر ارشاد غازیته سنده اوخوسونلارده دیه جلكر كه بو یازیلانك ایکی سندن بری ظرافتدر، چونكه اگر دوغرودان اعانه قایمتك صدی حد جی چابلیرنك مسندوقمه قرخ بش مین مناكك یاریسی دورور، ایله ده زنگه زور عورتلرینك صدوه بوغولقانی ظرافت ایسه یازوبلار، یاده كه بو آخرجی قتره دوغری اولسه، ایله ده بونك قاساده یاتماقی ظرافتدر.
 اما یزلی بو ایشرلی غازیتهده اوخو - یوب گوردیریک كه ایکی سی ده دوغری دره یعنی همی بوللارك یاریسی دورور، همی آجلار آجندان اولور، و بونلارك هیچ یاریسی بز ظرافت حساب ایلمیریک.
 سوز بوخ، - غازیتهده یازیلانلارك هیچ بری ظرافت دكل.

اما بونلاری گورنده آدامك فكرینه ایله گلیر كه بز مسلمانلاری الله تعالی ظرافت ایچون یارادوب.
 «هر دم خیال»

دلیل

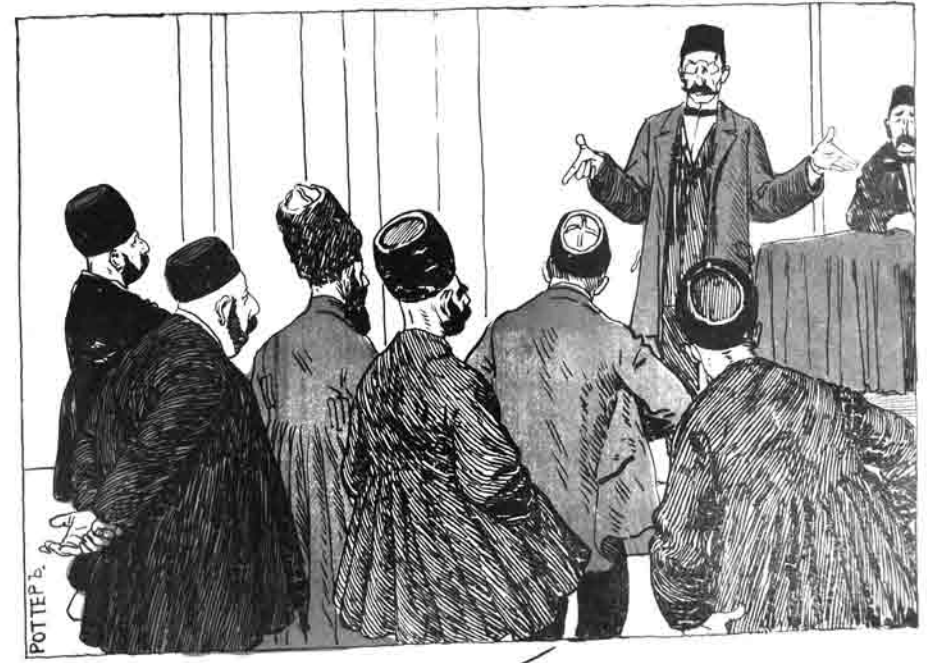
من ایندی به کمی اینچیردیم اولمسانلار. دان كه اوز دل لرینی یله یله بری بری نه روس دیلمه مکتوب یازیرلار.
 اما ایندی اینجه منم، دارالفنون قورنارمش جوانلارینك هامی سی روس دیلمه یازی، یوزی ایپورلر - مسلمانجه سوادى اولانلارده ایپور - اول - میانلارده ایپور.
 اولر من بوکا راضی اولمازدم، اما ایندی راضییم، حتی غازیته مسددر لریندن بزه ایندی به تک بر نهجه كاغد گلوب: بو - لارك هامی سی روسجه یازلوب. معلم رفیق لرینده بزه روسجه كاغد یازیرلار. آز قد لوب كه ملالارینده روس دیلمه ارسال مرسل ایملر، اما ایلمیرلر محض اوندان اوتری كه روسجه یلمیرلر.
 بو ایشره اولرلر من تعجب ایلمیردم، اما ایندی ایلمیرم.
 سبی وار:
 مسلمان یازمیچلاریندن منم بر نرفر دوستم وار كه قباقلارده مكا كاغد یازانده همیشه ترك دیلمه یازاردی. اما ایکی هفته بوندان ایرملی همان دوستمدن بر كاغد آلدیم، بو كاغد روسجه یازلمشدی.
 رفیقمن دونی بر واجب ایشدن اوکری گلمشدی اداره مزه و صحت آراستنه آخر - منی كاغذینی روسجه یازماق نك سینی سو - رو شدیق.
 رفیقمنك جوانی بوراده یازیریق كه محترم اوخوجی لاریمز اوخوسونلارده اوخویاندان سوگرا همان سوزلری حیب دقت لرینه یازسونلار كه باری یزدن سوگرا كلنلر ایچون بر یادگار قالسون.
 رفیقمن یله جواب وپردی:
 «جناب ملا نصرالدین» من یلمیرم كه شخص كرك اوز دیلمه دانیشون و اوز

دیلمه یازسون، اما من مسلمان حروفاتی ایله یازی یوزی ایلمه سی دخی باهره تر کیندیم، و بوگا اکتفا ایلمه یوب اولادیمه ده وسیت ایلمه حکم كه مسلمان دیلی ایچون نازم بر حروفات ایجاد اولونمبولجه مسلمانجه بر کلمه سوزده یازماسونلار.
 من فاطمه آیدینه بر باجم وار بکه همیشه آتام ایله بر برده کنده زده اولار. باجمك پیش یاشنده بر آزارلی اوغلی وار ایدی كه من خواهشمه گوره باجم اوغلی نی گنورمشدی بزه كه همی بر ایکی آی بزه قولاق اولسون، همی ده ایروان حکیم لری اوشاغه معالجه ایله سونلر. آتام و باجم اری اسماعیل بك قلشیلار كنده. باجم فاطمه ده حامله ایندی و دوغماغه بر نهجه گون قالانده اری اسماعیل بكه گلدی ایروانه، اوشاغه «روسو» حکیم معالجه ایلموردی.
 فاطمه دوغندی و بر اوغلی اولدی. بر گون کیچندن سوگرا بوجنا بولیم دوشدی و بر آجیق كاغد آتوب کندی مزه ملا جعفر رفیقمنه مختصر یازدم:
 «آتامای دی كه فاطمه نك اوغلی اولدی.»
 كاغذی سالمم قوطی به.
 ملا جعفر كاغذی آتوب و ایله بیلمر كه من یازمشام، فاطمه نك اوغلی اولدی منی وفات ایله دی، چونكه ملا بونی یلمرشم كه باجم ایروانه گلوب ناخوش اوغلی نه معالجه ایلمتدیرسون، و حامله اولماقنی یا یلمیرمش، یا خیالنده دكل ایتمش.
 اول ملا جعفر ایتمه ییر بو جور ییس خبری آتامای بئورسون، حتی مندن ناراضی اولوب كه قوجا عورته من نه بو طور غمیل خبری یازیرام.
 خلاصه، اوج گون کیچندن سوگرا ایوده اوتورمشدیق گوردیک قانی دوگولور و بر عسورته آتلیلمر. قایسی آجیلان کمی بی چاره آتام «بالا وای» دیوب اوز - نی چیریدی بزه و بی هوش اولدی.
 من او ساعت ایتمی دویدیم و باجم بویوك اوغلیق و نازم دوغدیق اوشاغه ده گنوروب قویدیق آتامك قوجانته.

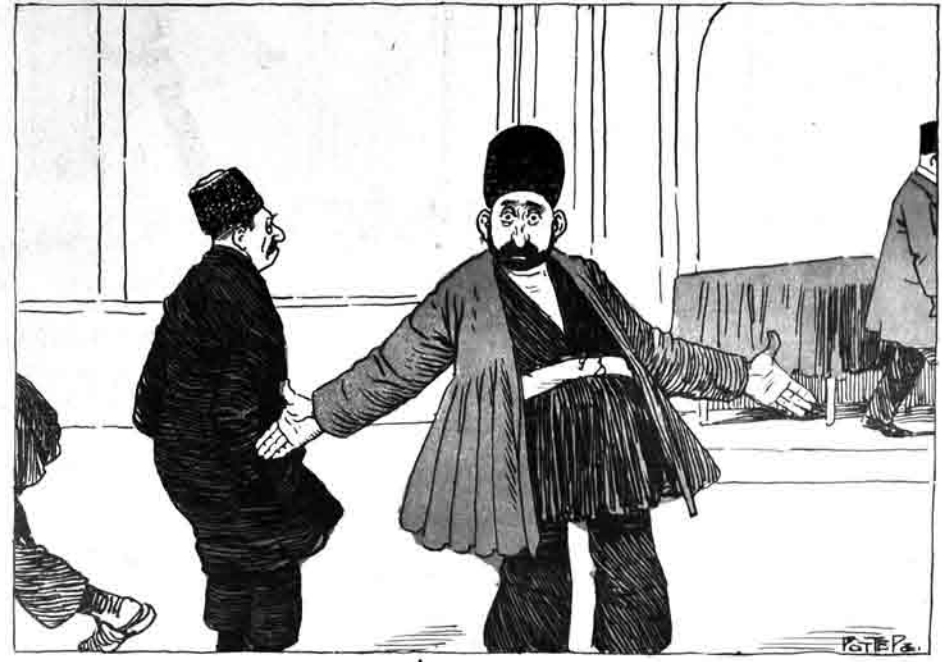
سلمان مجلسی

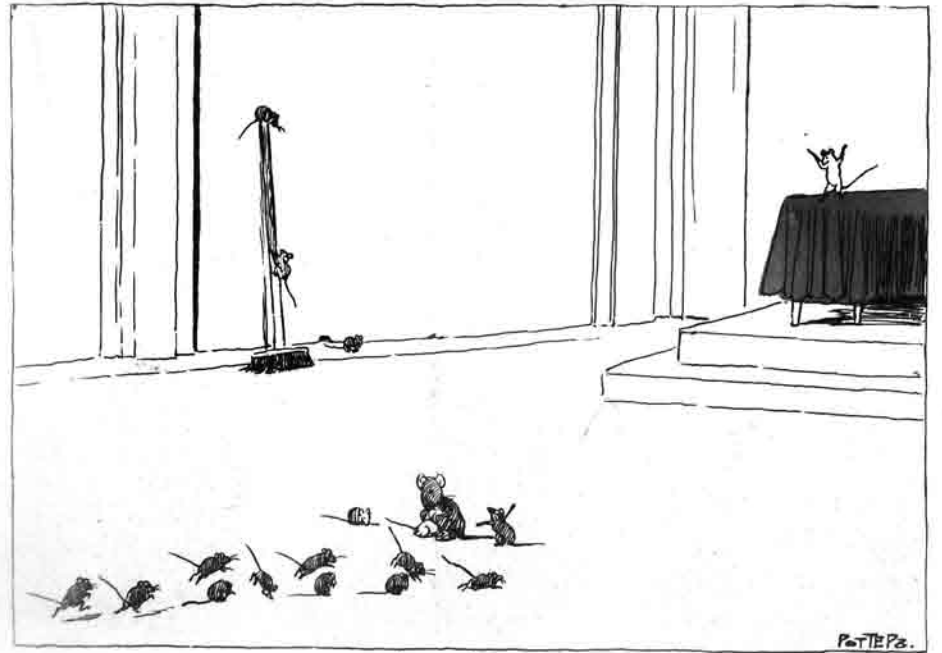
اولی روز

ایکمی روز

ادومی روز

دوومی روز

Поттер.
Литог. С. Быхова

بختہور

اوغلومز آی خانصنم!
 بر یکہ پلوان ایش
 باختہور اولسون باشک
 باختمز اوغلان ایش
 دورمش ایڈیم کوچہدہ
 بردہ نہ گوردیم همان
 آغریسنی آلدیتیم
 (فیضی) گلورلاپ پان
 چانچاق اوروب بر قوجا
 سائلی قوسدیردی فان
 گوزلرینہ دوندیگیم
 سانکہ بر اضلان ایش
 باختہور اولسون باشک
 باختمز اوغلان ایش
 سن اولہسن قوی ہلہ
 اولسون عملی جوان
 اون یشہ چاسون یاشی
 جرئتین ایتسون عیان
 بر قوچی اولسون بو کیم
 عالمہ سالون فغان
 ہر کس اونا سولسون
 رستم دستان ایش
 باختہور اولسون باشک
 باختمز اوغلان ایش
 یاشی اولوب من بونک
 باختسی چوندرمہدیم
 بز پارا پس ایشارہ
 فکرمی دوندرمہدیم

ہاندان ہانہ یازیق عورت گوزلرینی
 آجیدی و باشلادی اوشاقلارنہ ایکی-بیتی-دہ او-
 یوب قوجاخلاماغہ.
 اللہ ملا جفرہ انصافی ویرسون.
 اللہ مسلمان حروفاتی-دہ ایجاد ایسدہ
 رحمت ایلسونہ!
 رفیق سوزینی دیوب قورتاردی.
 من-دہ سوزیمی قورتاریرام وآچاق بونی
 دینک ایستوروم: ہر کس روسچہ، یا اینکہ
 اربنی و گورچی-جہ یا اینکہ یورولیلار
 ایشہ-تدیکلری حسروقات ایلہ یازی یازمسق
 بیلر - بزم - سوزلریمی ہاشہ دوشمہو بیلہر
 کہ نہ دیوریک.
 اما ہر کس بو دلدارک ہیچ بریندہ با
 سواد دگل- بقیں کہ پامہ-جک نہ دیوریک.
 اول من تعجب ایلہردیم کہ ہر آذ
 روسچہ - بیت بیت - دین جوانلاریمز
 مسلمانچہ! یا سواد اول اول روس دیلندہ
 بزی یازیر.
 اما ایندی دخی تعجب ایلہیریم.
 «ملا نصرالدین»

یاتاب

«ییرامو باتاب» یعنی سی یاتاب ایلہ گوندرمہ
 دوز وشتکا.
 بی چارہ ایران رعیتی-دہ یاتابدان جوج
 قورخور. نایب چنابری-دہ بونی بیلر کہ ایران
 رعیتی یاتابدان قورخور.
 ... ہہ، بش منات اون بش شاہی ورہ
 بازم تبریزدن بیلگسون، اما قونسولا
 گیدوب دین «ییرامو باتاب» نان سنی
 گوندرمہ وطنہ.
 قباقلادہ نایب چنابری رعیتی اورنگہ جور
 قورخوداردی، مثلاً، دیبردی کہ «باخ» سنی
 چخاردوب همان قازیسق داغمدان آبارام
 «بیرق» جانہ.
 اما بونک اوقدر تأثیری اولمایدی. یاتاب
 ہامی-سندان باختی-در.
 نیز اول، دورما، چخارت بش منات اون
 بش شاہی ورہ، بش منات بیلگ بولی، اون بش
 شاہی-دہ مارقہ بولی.
 اما گیدوب قونسولہ دین، سنی «ییرامو باتاب»
 (ہلہ ظلام اوغنی روس دینی گورنہ تڑ
 اورنگہ-نوب).

قونشیمزک اوغلی تک
 مکتبہ گوندرمہدیم
 دوغریسی مکتبہدیگ
 گوشہ زندان ایش
 باختہور اولسون باشک
 باختمز اوغلان ایش
 مکتبہ کیدسیدی بو
 یویاہ قالوردی مگر؟
 درس لہ اولمازدیمی
 بر آلا گچ دنگہ-سر
 آخشاماجن مرت مرت
 ہیوہ-رہلگ، الحذر
 مکتبہ مخصوص اولان
 ہرزہ و ہدیان ایش
 باختہور اولسون باشک
 باختمز اوغلان ایش
 ہمدہ اولوردی اوشاغ
 درس لہ بد اعتقاد
 مذہبہ رخنہ ووروب
 دینہ سالوردی فساد
 دینسنہ، آیینسنہ
 ایتمز ایلمی اعتقاد
 اوغلمزک شکر گیم
 ذاتی مسلمان ایش
 باختہور اولسون باشک
 باختمز اوغلان ایش
 نسلمز انسان ایش
 علم و ادب فان ایش
 باعث خذلان ایش
 دوغریدان ای خانصنم
 جان سنہ قربان صنم
 نسلمز انسان ایش.
 «ہوب ہوب»

لموہ

کوزون آج بر یوخودان دور کل ای
 ملت ایران سنہ بر نغمہ خوشخوان بازارام
 بندہ فرمان اوخوبان تا قلا حیران اولا کی
 سنہ بر آژ عقل فراست بو سوزی ورد
 زبان ایلیوب ازیرلہسن ہر لحظہ و ہر آن
 بو قدر کیدو کورن باعث اولوب شہردہ
 قائلار نوکروب تخم شقاوت اکوب یدق
 ظلمت چکوب بر بریتہ جملہ دکوب اہل
 ولایت کیم ایدر فکر ریاست کیم اکوب
 تخم لجاجت کیم ایدر خلقہ اذیت ایشیدون
 برجہ حکایت دیرم آتا کلن دگلہ کلن
 دانگہ لعنت ایلین بر یلہ مخلوقی ییلہ زار
 و بریشان بلہ-سوز کیدمی بوتون باعث
 سرچشمہ کیدندی نندنی کیمی سویلر
 تہدندی کیمی سویلر کدہ-دندی بو یقین دور
 دوہدندی قولاغ آسان دیرم سن سنہ
 ایندی دوہ-نون حقیقن حساین و کنائین
 یالان اولسا دی جوان بو حکایتی روا
 یدنی درایتی جبارتدی شہریف یک
 قی-دان قلیلمی سویلر کہ بزم اہل شہریان
 یفتوب تاجہ و ایمان دوہ آلدی کہ قربان
 آئی ایلیہ احسان یازوب سورتنی میرزا تو
 وردی متیل کوخہ یفسون قدر کیم پشارور
 پول آلا جہد ایلسون آلسون ایلسون
 جملہ من آوارہ و تیرسان و بریشان بقوب
 کوخہ کنوردی اوخوبوب سورتن اون دورت
 شاہی شاہ وردی قی اون شاہی شورکول
 قی خان یدنی قران کہ نہ جان آنتی قران
 اسکی یووان تحفہ نسائی و اوچ عباسی
 شفاپی یوز آلتون خالا جانی ایکی ارپالدا
 ہوالی و او تو زیدی تومن یدی مین اون بلی
 شاہی کلہ سوانی بولارون ہاموسی-بش
 تومن آئی عباسی یقیدلا دوران بولی تک
 ویردیہ اون بش تومین بر دوہہ آلدیلار
 اما اودا ایماہ، باشی-داز قولاغی کارلس جول
 قزل افسار سید ابراہیم آراشدہ اولی کسدیلہ
 تاجار کس ایلمی سردار کوب باشتی
 سویدی دربین پارچایوب دور اتنی سورہ
 سوموگین سندروب اوندان صورا دوکدیلہ
 «خبرت» مطبعہ-سنہ چاپ اولندی

فین یقیا علمنہ لایس

۰۰۰ لیلی قاضی شہزادی خنابری ییلہ
 فرمایت ایشدی: مثلاً، بر ایوہہ سہوار
 جوشہ گلہ، و اولک بوخی قانظا ہواہ،
 و او ایوہدہ فرخ نقر مسلمان عورتی و
 بر نقر بہائی ظاہفہ-سنگ عورتی اولا،
 بش دقتہ کیچمز کہ فرخ مسلمان عورتی.
 تک ہاموسی مردار و نجس اولارلار، و
 بو بر حکمت-در کہ آجناق فیرقا علمنہ
 آتسا اولارلار بونی ہاشہ دوشہ بیلہر،
 یوخہ غیرلری ہاشہ دوشہ بیلہر.

رضامندک

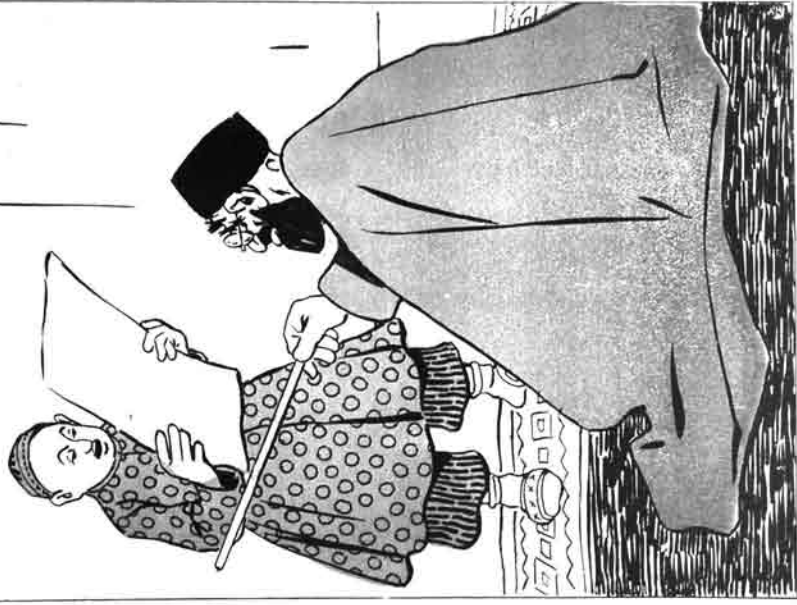
(مکتبہ روحانی شاگردلریندن)
 ملا محمد! سن اللہ بزم رضامندلگری
 اوز زورنالگری واسطہ-بیلہ بزم شہیدی آقا
 محمد دایمزمہ یور کلن، چونکہ او بزہ آتادان
 مہربان اولوب، ہر کون صاحبان آخشاہ
 کیمی ایشی بوراخوب گلوب نفس وقتلریندہ
 بزم احوالگری سوروشور، بلشیمزی سیفالبور
 و کیفی ایستندہ اوزیمزیدہ سیفالبور و
 آخشاہ، کیشی بزمین صحبت ایلبور. اللہ
 اوندان راضی اولسون! «مکتبہ اوشاقلاری»
 مدینہ، و بش محرر: جلیل محمدقلی زادہ.

اعلان

زاخار منا یوسچ جانیبولادین ورتہ-لری
 خبر ویزیرلر کہ ابروانگ دیر یولوندا
 «آراس» استانبول-سنادا بویوک و جوج تمیز
 «قول» دوزلاری وار: آج دوز، کسمہ (خاچ
 دوز) ولاغم دوز، سپارشری یا زازانوی
 و عادی کاغذلر ایلہ و یا لغرام ایلہ بوشاغہ-دہ
 کئی آدریہ گوندرملی:
 استانبول «آراس» ابروان دیر یولوندا،
 مارفاریتا زاخاروونا جانیبولادووا،
 Ст. Арансь, Эрив. Ж. Дор. Маргаритъ
 Захарьевъ Жанполладовой,
 (زاداتقا) بونی: آلیکساندرو یولندا مارفاریتا
 زاخارویلا، جانیبولادووا
 آدریسینہ کوندرملی.
 Эрив. Алесандрополь, Мар-
 гаритъ Захарьевъ Жанполладовой
 توقع ایسریک بزم فرمازمی اورنگہ-سورہ
 دارلارک فرماستہ «ارشیدر ماسولار»

مالا تیز اول آذربله که ایکی گوندن سورا جماعت
 قایا غنده اوخویا جاخاسان .

شاکرد : باری پروردگار و فدای متعال جل جلاله حضرت سینه
 صد هزار شکر و ثنای اولسون که بزاری بوستی صغیرزده راد العلم
 و العزائم بالدخول تحصیل فیض و هدایته بوقی بیوردوب .....
 لهورا لوجود و عالم بی حدود معلین حضرت تکلم تحت تربیت لرنده وایه دار
 ندر کلمات اولماقده .....

